

KEHTESTATUD

SG direktori 31.08.2020

käskkirjaga nr 1-1/ 18

SAKU GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

III. OSA

Gümnaasiumiastme üldosa

SISUKORD

1 ÜLDSÄTTED	4
2 ÜLDOSA.....	5
2.1 Kooli väärtused ja eripära.....	5
2.2 Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	6
2.3 Õppekorraldus gümnaasiumis.....	7
2.3.1 Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale	12
2.3.2 43. lennu (alustanud 2018/19 õa) reaali-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan	13
2.3.3 44. lennu (alustanud 2019/20 õa) reaali-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan	16
2.3.4 45. lennu (alustanud 2020/21 õa) reaali-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan	18
2.3.5 Saku Gümnaasiumi 2020/21 õ-a kursuste plaan	20
2.3.6 2020/21 õ-a kursuste jaotus perioodides	21
2.3.7 Valikkursuste valimise põhimõtted.....	24
2.3.8 2020/21 õ-a valikained ja –kursused	25
2.3.9 Ülemineku- ja gümnaasiumi koolilõpueksami korraldamise põhimõtted.....	26
2.4 Õppekirjandus	27
2.5 Kooli õppekava välise õppimise arvestamine koolis õpitava osana.....	30
2.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine	31
2.7 Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	33
2.8 Liikluskasvatuse teemad.....	34
2.9 Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted	35
2.10 Hindamise korraldus ja gümnaasiumi lõpetamine.....	37
2.10.1 Teadmiste ja oskuste hindamine.....	37
2.10.2 Õppimist toetav hindamine (kujundav hindamine)	39
2.10.3 Kokkuvõtva hindamise korraldus gümnaasiumis	39

2.10.4 Gümnaasiumi lõpetamine	41
2.11 Andekad ja haridusliku erivajadustega õpilased	42
2.12 Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine	42
2.13 Karjääriteenuste korraldus	43
2.14 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	43
2.15 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	44

1 ÜLDSÄTTED

Saku Gümnaasiumi õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina põhikoolile (1. – 3. kooliaste) ja gümnaasiumile ning koosneb järgmistest osadest:

- 1) õppekava 1. osa – põhikooli üldosa;
- 2) õppekava 2.osa – ainevaldkondade õppeainete ainekavad põhikoolile, milles on esitatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu kirjeldused klassiti;
- 3) õppekava 3.osa – gümnaasiumiastme üldosa;
- 4) õppekava 4.osa – ainevaldkondade kaupa gümnaasiumiastme kohustuslike ja valikkursuste ainekavad, milles on esitatud kursuste õpitulemused ja õppesisu.

Saku Gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud riiklike õppekavade alusel tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 (1), põhikooli riikliku õppekava § 24 (1) ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 (1) ning selles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames ja kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

Kooli õppekava koostamisel on lähtutud haridus- ja teadusministri 12.oktoobri 2011.a. määrusest nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord” § 1 lõikest 3 ja Vabariigi Valitsuse 20.oktoobri 2011.a. määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord” § 6 lõikest 3.

Saku Gümnaasiumi õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või –valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana.

Põhikooli lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riikliku õppekava § 4 (4). Gümnaasiumi lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 4 (3).

Üldpädevuste kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk nii aineõppes kui tunni- ja koolivälises tegevuses.

Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks õpitulemuste omandamisel ja nende hindamisel. Lähtuvalt õpitulemuste väljundverbist antakse õpilastele tagasisidet tuues välja nende tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks.

Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused ning pädevused.

2 ÜLDOSA

2.1 Kooli väärtused ja eripära

Väärtused

Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses gümnaasiumi riikliku õppekava § 2 lõikes 3 sätestatud üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Saku Gümnaasiumi visiooniks on olla elutervet ja lugupidavat suhtumist kujundav kool, kus isiksusel võimaldatakse mitmekülgset arened.

Saku Gümnaasiumi väärtused:

- Konkurentsivõimeline ja võimetekohane haridus
- Meeldiv õpikeskkond
- Tugevad traditsioonid
- Vastastikune ausus ja austus
- Avatus koostöös

Eripära

Saku Gümnaasiumi missiooniks on luua õpilastele tingimused kvaliteetse ning võimetekohase hariduse omandamiseks, et tagada edaspidine toimetulek elus ning panna alus elukestvaks õppimiseks.

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse erinevaid õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele.

Tugisüsteemide töö, karjäärinõustamise ning valikainete ja valikkursuste, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemise kaudu toetatakse kõikide õpilaste individuaalset arengut.

Loodud on head võimalused õppetöö ja huvihariduse (huvitegevuse) sidumiseks. Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus ning õpilased osalevad aktiivselt ürituste korraldamisel. Õpilastel võimaldatakse osalemist erinevates kooli projektides (nt muusikal), üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides (nt Erasmus).

Gümnaasiumiastmes toimub õppetöö kolmes õppesuunas: reaalsuund, humanitaar- ja majandussuund.

Reaalsuund on eelkõige mõeldud noortele, kes tunnevad huvi reaalsuundade ja loodusainete vastu, soovivad pärast gümnaasiumi lõpetamist edasi õppida tehnilistel (nt inseneeria) või loodusainetega (nt farmaatsia) seotud erialadel. Lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele õpetatakse loodusaineid (füüsika, keemia), informaatikaõpetust, joonestamist, kohustuslik on laia matemaatika kursus.

Humanitaarsuund pakub väljakutseid võõrkeele ja kirjanduse huvilistele noortele. Humanitaarsuunas õpetatakse lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele saksa keelt, kirjanduse valikkursuseid „Draama ja teater“ ja „Kirjandus ja film“, filosoofiat, kunstiõpetust. Humanitaarsuuna õpilastel on kohustuslik matemaatika kitsas kursus, õpilastel on võimalik valida laia matemaatika kursus.

Majandussuunda on oodatud noored, kes tunnevad huvi majanduse toimimise vastu ja soovivad ennast proovile panna õpilasfirmade tegevuses. Majandussuunas õpetatakse lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele majandus- ja ettevõtlusõpet, informaatikaõpetust, joonestamist. Majandussuuna õpilastel on kohustuslik matemaatika kitsas kursus, õpilastel on võimalik valida laia matemaatika kursus.

2.2 Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kooli lõpetades on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused

Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste ja ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujundamine.

Saku Gümnaasiumi lõpetaja

- lähtub oma tegevuses üldkehtivatest moraalinormidest ning toimib vastutustundliku kodanikuna järgides ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi, väärtustab inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;
- teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides ühiste eesmärkide saavutamiseks
- toimib ennastjuhtiva õppijana kasutades erinevaid õpistrateegiaid ja planeerides oma tegevusi;
- arvestab oma võimeid ning võimalusi edasiõppimise ja tööelu kavandamisel;
- hindab ja järgib tervislikke eluviise;
- väärtustab emakeelt, kasutades suulises ja kirjalikus suhtluses asjakohast, korrektset ja väljendusrikast keelt;
- suhtleb iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles;
- mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust, oskab kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, meetodeid ja mudeleid erinevate ülesannete analüüsimisel ja lahendamisel;
- suudab mõelda kriitiliselt ja loovaalt, on algatus- ja vastutusvõimeline;
- oskab seada eesmärgi, kavandada ja läbi viia tegevusi nende saavutamiseks;
- kasutab asjakohaselt ja ohutult uuenevat digitehnoloogiat õppimisel ja tööülesannete täitmisel sisuloomes ning info otsimisel ja säilitamisel;
- erinevates digikeskkondades suheldes ja koostööd tehes järgib moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Gümnaasiumi lõpetades on õpilane saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4.tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab

gümnaasiumi, on ainevaldkonna- ja õppesuunaalased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised, õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnööridele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.

Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut

Gümnaasiumiastme õpilastele on loodud tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes. Õpilaste individuaalset arengut toetatakse koostöös lapsevanematega arenguveestluste läbiviimise kaudu.

Õppe- ja kasvatuse korraldamisel arvestatakse õpilaste individuaalsust õppetundides ja väljaspool tunde õppimist toetava hindamise, erinevate õppemeetodite ja –materjalide kasutamisega. Gümnaasiumiastme õpilastele on tagatud tingimused, sh õppesuuna, valikainete ja -kursuste valik, mis võimaldavad neil leida huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee.

Gümnaasiumiastme õpilasi valmistatakse ette toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Gümnaasiumiastme õpilane, kes on läbinud kooli õppekava, omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulla, õpilasel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostöösakus, ta on tuttav edasise haridustee võimalustega ning on teadlik enda võimekusest, õpilasel on välja kujunenud kodanikuoskused, - aktiivsus ja –vastutus.

Õpetuses ning kasvatuses pööratakse suurt tähelepanu ettevõtlikkuse ja koostööoskuste arendamisele läbi erinevate õppemeetodite ja tegevuste. Kultuuri-ja väärtuspädevuse arendamisel peetakse koolis tähtsaks kaaslaste märkamist ja tunnustamist, traditsioonide jätkamist, rahvuslikkuse rõhutamist. Ettevõtlikkuspädevuse ja suhtluspädevuse arendamisel peetakse koolis oluliseks õpilaste initsiatiivi ja loovust erinevate ürituste korraldamisel, loovtööde, uurimis-ja praktiliste tööde, õpilasfirmade jne ettevalmistamisel.

2.3 Õppekorraldus gümnaasiumis

(1) Õppetöö korraldus gümnaasiumiastmes:

- õppeaasta on kokku vähemalt 175 õppepäeva;
- gümnaasiumi lõpueksami (riigi- ja koolilõpueksam) toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu ja need päevad arvatakse õppepäevade hulka;
- õppeaastas on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses;
- õppeaasta on jaotatud kolmeks perioodiks, igaks perioodiks koostatakse tunniplaan vastavalt õpetatavatele kursustele;

- gümnaasiumiastmes on õppetöö korraldatud viisil, et ühes kursuses toimub 21 75-minutilist tundi (vastab mahult 35 45-minutilisele tunnile), millest 70 minutit toimub õppetöö õpetaja vahetul juhendamisel ja 5 minutit on arvestatud õpilaste iseseisvaks tööks. Iseseisva õppetöö tunnid kantakse õppeinfosüsteemi päevikusse;
- gümnaasiumiastmes võib kursuse õppetöö osaliselt või täielikult läbi viia e-õppena Moodle keskkonnas.

(2) Gümnaasiumiastme õpilase õppekoormusesse kuuluvad 63 riiklikult kohustuslikku kursust, kooli poolt määratud valikainete kursused õppesuundade kujundamiseks ning õpilase valitud kursused kooli poolt pakutavatest valikainetest arvestades, et õppeaastas läbitakse vähemalt 32 kursust.

(3) Gümnaasiumiastme õpilase kohustusliku 96 kursuse hulka kuulub 2 kursust gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatava uurimis- või praktilise töö ettevalmistamiseks.

(4) Lisaks gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lõikes 4 nimetatud valikkursustele võimaldab kool vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nende valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul.

(5) Kooli poolt pakutavad valikkursused on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuste hulgast valitud kursused kui ka kooli endla koostatud ja kooli õppekavas kirjeldatud valikkursused.

(6) Saku Gümnaasiumi õppeplaani kuuluvad kohustuslikud kursused, kooli poolt pakutavad valikkursused ja valikõppeained ning nende mahud:

Ainevaldkond "Keel ja kirjandus"			
Õppeaine	Klass	Kursuste arv	Kursuste nimetused
Eesti keel	10.kl	1	Keel ja ühiskond
		1	Praktiline eesti keel I
		1	Tekstiõpetus I
	11.kl	1	Meedia ja mõjutamine
		1	Praktiline eesti keel II
		1	Tekstiõpetus II
		1	* Kõne ja väitlus
	12.kl	1	Teksti keel ja stiil
		1	Praktiline eesti keel III
		1	Tekstiõpetus III
Kirjandus	10.kl	1	Kirjanduse põhiliigid ja žanrid
		1	Kirjandus antiigist 19.sajandi lõpuni
	10HU	1	Draama ja teater
	11.kl	1	Kirjandusteose analüüs ja tõlgendamine
		1	20.sajandi kirjandus
	12.kl	1	Uuem kirjandus
	12HU	1	Kirjandus ja film

Ainevaldkond "Võõrkeeled"			
Inglise keel	10.kl	1	I kursus
		1	II kursus
		1	III kursus
	11.kl	1	IV kursus
		1	V kursus
		1	VI kursus
	10. - 11.kl	1	*The Fundamentals of Public Speaking
	11.- 12. kl	1	* Keynote Advanced
	12.kl	1	VII kursus
		1	VIII kursus
		1	IX kursus
		1	* Ettevalmistus inglise keele riigieksamiks
		1	* Introduction and preparation for the CAE
Vene keel	10.kl	1	I kursus
		1	II kursus
	11.kl	1	III kursus
		1	IV kursus
	12.kl	1	V kursus
		1	VI kursus
Saksa keel	10HU	1	I kursus
		1	II kursus
	11HU	1	III kursus
		1	IV kursus
	12HU	1	V kursus
		1	VI kursus
Soome keel	10. - 12.kl	1	* Soome keel
Hispaania keel	10. - 12.kl	1	* Hispaania keel
Ainevaldkond "Matemaatika"			
Kitsas matemaatika	10.kl	1	Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused
		1	Trigonomeetria
		1	Vektor tasandil. Joone võrrand
		1	Matemaatika ülesannete praktikum I
	11.kl	1	Töenäosus ja statistika
		1	Funktsioonid
		1	Jadad. Funktsiooni tuletis
		1	Matemaatika ülesannete praktikum II
	12.kl	1	Planimetria. Integraal
		1	Stereomeetria
		1	Matemaatika ülesannete praktikum III
		1	* Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks

Lai matemaatika	10.kl	1	Avaldised ja arvuhulgad
		1	Võrrandid ja võrrandisüsteemid
		1	Võrratused. Trigonomeetria I
		1	Trigonomeetria II
		1	Vektor tasandil. Joone võrrand
		1	Matemaatika ülesannete praktikum I
	11.kl	1	Tõenäosus, statistika
		1	Funktsioonid I. Arvjadad
		1	Funktsioonid II
		1	Funktsiooni piirväärtus ja tuletis
		1	Tuletise rakendused
		1	Matemaatika ülesannete praktikum II
	12.kl	1	Integraal. Planimeetria kordamine
		1	Geomeetria I
		1	Geomeetria II
		1	Matemaatika rakendused, reaalsete protsesside uurimine
		1	Matemaatika ülesannete praktikum III
		1	* Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks
Ainevaldkond "Loodusained"			
Bioloogia	11.kl	1	"Rakud"
		1	"Organismid""
	12.kl	1	"Pärilikkus"
		1	"Evolutsioon ja ökoloogia"
Keemia	10.kl	1	Keemia alused
		1	Anorgaanilised ained
	11.kl	1	Orgaanilised ained
	11RE	1	Keemiliste protsesside seaduspärasused
	11.kl	1	*Keemia praktikum
	12RE	1	Elu keemia
Füüsika	10.kl	1	Sissejuhatus füüsikasse. Kulgliikumise kinemaatika
		1	Mehaanika
		1	*Füüsika praktikum
	10RE	1	Mehaanika praktikum
	11.kl	1	Elektromagnetism
		1	Energia
	12.kl	1	Mikro- ja megamaailma füüsika
	12RE	1	Teistsugune füüsika
Geograafia	10.kl	1	Rahvastik ja majandus
	11.kl	1	Maa kui süsteem
	12.kl	1	Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid (sotsiaalsed)
Joonestamine	12RE, MAJ	1	Joonestamine

Ainevaldkond "Sotsiaalsained"			
Ajalugu	10.kl	1	Üldajalugu
		1	Eesti ajalugu I (kuni 16. ja 17. sajandi vahetuseni)
	11.kl	1	Eesti ajalugu II (kuni 19. sajandi lõpuni)
		1	Lähiajalugu I – Eesti ja maailm 20. sajandi esimesel poolel
	12.kl	1	Lähiajalugu II – Eesti ja maailm 20. sajandi teisel poolel
		1	Lähiajalugu III – 20. sajandi arengu põhijooned: Eesti ja maailm
Ühiskonna-õpetus	12.kl	1	Ühiskonna areng ja demokraatia
		1	Majandus ja maailmapoliitika
		1	* Inimene ja õigus
Inimeseõpetus	10.kl	1	Perekonnaõpetus
	11.kl	1	* Psühholoogia
Õpioskused	10.kl	1	*Õpioskused gümnaasiumis
Karjääriõpetus	11.kl	1	* Karjääriõpetus
Usundiõpetus	10.- 12.kl	1	* Inimene ja religioon
	10.-12.kl	1	* Eesti usuline maastik
Riigikaitse	10.- 12.kl	1	* Riigikaitse
	10.- 12.kl	1	* Praktiline õpe välilaagris
Liiklusõpetus	10.- 12.kl	1	* B-kategooria mootorsõidukijuhi teoreetiline õpe
Ainevaldkond "Kunstiained"			
Muusika	10.kl	1	Uusaegse helikeele kujunemine. Muusikaline eneseväljendus
	11.kl	1	Rahvuslikkus muusikas. Muusikaline eneseväljendus
	12.kl	1	Muusika 20. ja 21. sajandil. Muusikaline eneseväljendus
	10.- 12.kl	6	* Noortekoor
	10.-12.kl	3	*Muusikalikoor
Kunst	10.kl	1	Kunst ja kunstiajalugu
	11.kl	1	Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil
	12HU	1	Eesti kunst
Draamaõpetus	10.- 12.kl	1	*Draamaõpetus
Ainevaldkond "Kehaline kasvatus"			
Kehaline kasvatus	10.kl	1	I kursus
		1	II kursus
	11.kl	1	III kursus
		1	IV kursus
	12.kl	1	V kursus
	10.- 12.kl	1	* Jõusaali teooria ja praktika
	10.- 12.kl	1	* Sportmängud - võrkpall
	10.-12.kl	1	* Pilates

Ainevaldkond „Tehnoloogia“			
Tehnoloogia-õpetus	12MAJ	1	Käsitööõpetus 2. kursus
	12MAJ	1	Puidu töötlemine ja CNC
	12MAJ	1	Keraamika
	10.-12.kl	1	* Tarbekunst (va 12MAJ-suund)
Majandusõpetus			
Majandus- ja ettevõtlusõpe	10MAJ	1	Majandusõpetuse alused
		1	Õpilasfirma
	11MAJ	1	Makroökonomika ja väikeettevõtlus
	12MAJ	1	Praktiline majandus - rahaasjade korraldamise alused
		1	Projektide juhtimise alused
Informaatikaõpetus			
Informaatika-õpetus	10RE, MAJ	1	Intelligentne arvutikasutaja
		1	Arvutigraafika alused ja veebiprogrammeerimine
	11.kl	1	Arvuti kasutamine uurimistöös
	11RE,12HU	1	Multimeedia
	12RE, MAJ	1	Arvutigraafika edasijõudnutele ja programmeerimise alused
	12RE	1	Veebirakendused
Uurimis- ja praktiline töö			
Uurimistöö / praktiline töö	11.kl	1	Uurimistöö alused
	12.kl	2	Uurimis- ja praktilise töö koostamine (iseseisev töö)

Valikained ja -kursused

* Õpilaste poolt valitavad valikkursused

2.3.1 Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale

(1) Saku Gümnaasiumi reaalsuunas on õpilasele kohustuslik laia matemaatika kursus, humanitaar- ja praktilises suunas kitsa matemaatika kursus. Kõigil humanitaar- ja majandussuuna õpilastel võimalik on õppida matemaatika laia kursust, valikust teatab õpilane 10.klassi astudes.

(2) Gümnaasiumiastme õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel on õpilasel võimalik peale 10.klassi lõpetamist matemaatika kitsas kursus asendada matemaatika laia kursusega. Vastav taotlus esitatakse kooli direktorile hiljemalt õppeaasta alguseks ning õpilasel on kohustuslik 11.klassi 1.poolaasta jooksul iseseisvalt omandada puuduvate kursuste materjal ja sooritada vastavate kursuste arvestused.

(3) Laia matemaatika kursust õppivatel humanitaar- ja majandussuuna õpilastel, kes soovivad üle minna kitsa matemaatika kursusele, tuleb esitada vastav taotlus kooli direktorile ning täiendavalt juurde õppida valikaineid arvestusega, et koos kitsa matemaatika 8 kursusega oleks gümnaasiumi jooksul läbitud 96 kursust.

2.3.2 43. lennu (alustanud 2018/19 õa) reaali-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan

43.lennu kursuste jaotus õppeaastati

Õppeaine / kursus	*	**	RE			HU			MAJ		
			10.	11.	12.	10.	11.	12.	10.	11.	12.
Eesti keel	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tekstiõpetus		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjandus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Draama ja teater		1				1					
Kirjandus ja film		1						1			
Inglise keel B2	5	4/6	3	3	3	4	4	3	3	3	3
Vene keel B1	5	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Saksa keel		6				2	2	2			
Matemaatika (lai)	14		5	5	4						
Matemaatika (kitsas)	8					3	3	2	3	3	2
Matem.ül.praktikum		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Füüsika	5	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1
Keemia	3	2	2	2	1	2	1		2	1	
Bioloogia	4			2	2		2	2		2	2
Geograafia	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informaatikaõpetus		3/1	1		2			1			1
Joonestamine		1			1						1
Ajalugu	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2				2			2			2
Inimeseõpetus	1		1			1			1		
Muusika	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1	1		1	1	1	1	1	
Kehaline kasvatus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe		5							1	2	2
Tehnoloogiaõpetus		4							2		2
Uurimistöö alused		1		1			1			1	
Arvuti kasutamine uurimistöös				1			1			1	
Uurimis- või praktilise töö koostamine		2			2			2			2
Kohustuslikud kursused			30	31	31	30	31	29	29	30	30
<i>*laia matemaatikaga</i>						32	33	31	31	32	32

*GRÕK kohustuslik kursus

**kooli poolt määratud valikkursus

SG 43. lennu (2018/19 – 2020/21 õ-a) õppeplaan

GRÕK kohustuslikud kursused 63 kursust kitsa matemaatikaga 69 kursust laia matemaatikaga	Kooli määratud kohustuslikud kursused 15 kursust Tekstiõpetus – 3 Inglise keel – 4 Vene keel – 1 Matem. ül. praktikum – 3 UT alused – 1 Arvuti kasutamine UT – 1 UT/PRT koostamine - 2	Reaalsuund 7 kursust Lai matemaatika kohustuslik Füüsika – 2 Keemia – 2 Informaatikaõpetus – 2 Joonestamine – 1	Õpilaste valitavad valikained <i>(loend võib õppeaastati muutuda)</i> 1. Lai matemaatika (HU ja MAJ) 2. Soome keel (10. kl) 3. Hispaania keel (11. kl) 4. Kõne ja väitlus (10. - 12. kl) 5. Inimene ja õigus (10. - 12. kl) 6. Karjääriõpetus (11. kl) 7. Psühholoogia (10. – 12. kl) 8. Tarbekunst (10. - 12. kl *va 12MAJ) 9. Keynote Advanced kursust (11.- 12. kl) 10. Inglise keele RE ettevalmistus (12. kl) 11. Matemaatika RE ettevalmistus (12. kl) 12. CAE ettevalmistus (12.kl) 13. Jõusaali teooria ja praktika (10. – 12. kl) 14. Sportmängud – võrkpall (10. – 12. kl) 15. Pilates (10. – 12. kl) 16. Liiklusõpetus (10. – 12. kl) 17. Riigikaitse (10. – 12. kl) 18. Usundiõpetus (10. – 12. kl) 19. Antropoloogia (10. – 12. kl) 20. Draamaõpetus (10. – 12. kl) 21. Noortekoor (10. – 12. kl) 22. Muusikalikoor (10. – 12. kl) 23. Turvaliselt digimaalimas (10. – 12. kl)
		Humanitaarsuund 12 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Kirjandus – 2 Inglise keel – 2 Saksa keel – 6 Informaatikaõpetus – 1 Kunst – 1	
		Majandussuund 11 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Majandusõpetus – 5 Informaatikaõpetus – 1 Joonestamine – 1 Tehnoloogiaõpetus – 4	

2.3.3 44. lennu (alustanud 2019/20 õa) reaals-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan

44. lennu kursuste jaotus õppeaastati

Õppeaine / kursus	*	**	RE			HU			MAJ		
			10.	11.	12.	10.	11.	12.	10.	11.	12.
Eesti keel	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tekstiõpetus		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjandus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Draama ja teater		1				1					
Kirjandus ja film		1						1			
Inglise keel B2	5	4/6	3	3	3	4	3	3	3	3	3
Vene keel B1	5	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Saksa keel		6				2	2	2			
Matemaatika (lai)	14		5	5	4						
Matemaatika (kitsas)	8					3	3	2	3	3	2
Matem.ül.praktikum		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Füüsika	5	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1
Keemia	3	2	2	2	1	2	1		2	1	
Bioloogia	4			2	2		2	2		2	2
Geograafia	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informaatikaõpetus		5/4/1	2	1	2			1	2		2
Joonestamine		1			1						1
Ajalugu	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2				2			2			2
Inimeseõpetus	1		1			1			1		
Muusika	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1	1		1	1	1	1	1	
Kehaline kasvatus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe		5							2	1	2
Arvuti kasutamine uurimistöös		1		1			1			1	
Uurimistöö alused		1		1			1			1	
Uurimis- või praktilise töö koostamine		2			2			2			2
Kohustuslikud kursused			31	32	31	30	30	29	30	29	29
<i>*laia matemaatikaga</i>						32	32	31	32	31	31

*GRÕK kohustuslik kursus

**kooli poolt määratud valikkursus

GRÕK kohustuslikud kursused 63 kursust kitsa matemaatikaga 69 kursust laia matemaatikaga	Kooli määratud kohustuslikud kursused 15 kursust Tekstiõpetus – 3 Inglise keel – 4 Vene keel – 1 Matem. ül. praktikum – 3 UT alused – 1 Arvuti kasutamine UT – 1 UT/PRT koostamine - 2	Reaalsuund 10 kursust Lai matemaatika kohustuslik Füüsika – 2 Keemia – 2 Informaatikaõpetus – 5 Joonestamine – 1	Õpilaste valitavad valikained <i>(loend võib õppeaastati muutuda)</i> 1. Lai matemaatika (HU ja MAJ) 2. Keemia praktikum (11.kl) 3. Soome keel (10. kl) 4. Hispaania keel (11. kl) 5. Kõne ja väitlus (10. – 12. kl) 6. Inimene ja õigus (10. - 12. kl) 7. Karjääriõpetus (11. kl) 8. Psühholoogia (10. - 12. kl) 9. Tarbekunst (10. – 12. kl) 10. Keynote Advanced kursus (11.- 12. kl) 11. Inglise keele RE ettevalmistus (12. kl) 12. Matemaatika RE ettevalmistus (12. kl) 13. CAE ettevalmistus (12.kl) 14. Jõusaali teooria ja praktika (10. – 12. kl) 15. Sportmängud – võrkpall (10. – 12. kl) 16. Pilates (10. – 12. kl) 17. Liiklusõpetus (10. – 12. kl) 18. Riigikaitse (10. – 12. kl) 19. Usundiõpetus (10. – 12. kl) 20. Antropoloogia (10. – 12. kl) 21. Draamaõpetus (10. – 12. kl) 22. Noortekoor (10. – 12. kl) 23. Muusikalikoor (10. – 12. kl) 24. Turvaliselt digimaalimas (10. – 12. kl)
		Humanitaarsuund 11 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Kirjandus – 2 Inglise keel – 1 Saksa keel – 6 Informaatikaõpetus – 1 Kunst – 1	
		Majandussuund 10 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Majandusõpetus – 5 Informaatikaõpetus – 4 Joonestamine – 1	

2.3.4 45. lennu (alustanud 2020/21 õa) reaali-, humanitaar- ja majandussuuna kursuste jaotus ja õppeplaan

45. lennu kursuste jaotus õppeaastati

Õppeaine / kursus	*	**	RE			HU			MAJ		
			10.	11.	12.	10.	11.	12.	10.	11.	12.
Eesti keel	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tekstiõpetus		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjandus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Draama ja teater		1				1					
Kirjandus ja film		1						1			
Inglise keel B2	5	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Vene keel B1	5	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Saksa keel		6				2	2	2			
Matemaatika (lai)	14		5	5	4						
Matemaatika (kitsas)	8					3	3	2	3	3	2
Matem.ül.praktikum		3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Füüsika	5	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1
Keemia	3	2	2	2	1	2	1		2	1	
Bioloogia	4			2	2		2	2		2	2
Geograafia	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informaatikaõpetus		5/4/1	2	1	2			1	2		2
Joonestamine		1			1						1
Ajalugu	6		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2				2			2			2
Inimeseõpetus	1		1			1			1		
Muusika	3		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1	1		1	1	1	1	1	
Kehaline kasvatus	5		2	2	1	2	2	1	2	2	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe		5							2	1	2
Arvuti kasutamine uurimistöös		1		1			1			1	
Uurimistöö alused		1		1			1			1	
Uurimis- või praktilise töö koostamine		2			2			2			2
Kohustuslikud kursused			31	32	31	29	30	29	30	29	29
*Iaia matemaatikaga						31	32	31	32	31	31

*GRÕK kohustuslik kursus

**kooli poolt määratud valikkursus

SG 45. lennu (2020/21 – 2022/23 õ-a) õppeplaan

GRÕK kohustuslikud kursused 63 kursust kitsa matemaatikaga 69 kursust laia matemaatikaga	Kooli määratud kohustuslikud kursused 15 kursust Tekstiõpetus – 3 Inglise keel – 4 Vene keel – 1 Matem. ül. praktikum – 3 UT alused – 1 Arvuti kasutamine UT – 1 UT/PRT koostamine - 2	Reaalsuund 10 kursust Lai matemaatika kohustuslik Füüsika – 2 Keemia – 2 Informaatikaõpetus – 5 Joonestamine – 1	Õpilaste valitavad valikained 1. Lai matemaatika (HU ja MAJ) 2. Soome keel 1. ja 2. kursus 3. Hispaania keel 1. ja 2. kursus 4. Füüsika praktikum (10. kl) 5. Keemia praktikum (11. kl) 6. Öpioskused gümnaasiumis (10. kl) 7. Karjääriõpetus (11. kl) 8. Psühholoogia (10. – 12. kl) 9. Kõne ja väitlus (10. - 12. kl) 10. Inimene ja õigus (10. – 12. kl) 11. Tarbekunst (10. - 12. kl) 12. Ettevõtlusõpe (RE, HU) 13. Keynote Advanced kursused (11.- 12. kl) 14. Inglise keele RE ettevalmistus (12. kl) 15. Matemaatika RE ettevalmistus (12. kl) 16. CAE ettevalmistus (12.kl) 17. Jõusaali teooria ja praktika (10. – 12. kl) 18. Sportmängud – võrkpall (10. – 12. kl) 19. Pilates (10. – 12. kl) 20. Liiklusõpetus (10. – 12. kl) 21. Riigikaitse (10. – 12. kl) 22. Usundiõpetus (10. – 12. kl) 23. Antropoloogia (10. – 12. kl) 24. Draamaõpetus (10. – 12. kl) 25. Noortekoor (10. – 12. kl) 26. Muusikalikoor (10. – 12. kl) 27. Turvaliselt digimaalimas (10. – 12. kl)
		Humanitaarsuund 10 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Kirjandus – 2 Saksa keel – 6 Informaatikaõpetus – 1 Kunst – 1	
		Majandussuund 10 kursust Kitsas matemaatika kohustuslik Majandusõpetus – 5 Informaatikaõpetus – 4 Joonestamine – 1	

2.3.5 Saku Gümnaasiumi 2020/21 õ-a kursuste plaan

Saku Gümnaasiumi 4. kooliastme kursuste plaan on koostatud lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 3 on sätestatud õpilase väiksemast lubatud õppekoormusest ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 9 ning § 10 sätestatud gümnaasiumi kohustuslike ja valikainete kursuste arvust.

	Õpilastele kohustuslikud kursused								
	10.klass			11.klass			12.klass		
	RE	HU	MAJ	RE	HU	MAJ	RE	HU	MAJ
Eesti keel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kirjandus	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Draama ja teater		1							
Kirjandus ja film								1	
Tekstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Inglise keel	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Vene keel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Saksa keel		2			2			2	
Matemaatika (kitsas)		3	3		3	3		2	2
Matemaatika (lai)	5			5			4		
Matem.ül.praktikum	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informaatikaõpetus	2		2	1			2	1	1
Geograafia	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bioloogia				2	2	2	2	2	2
Keemia	2	2	2	2	1	1	1		
Füüsika	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Joonestamine							1		1
Inimeseõpetus	1	1	1						
Ajalugu	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus							2	2	2
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1		1	
Tehnoloogiaõpetus									2
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe			2			1			2
Uurimistöö alused				1	1	1			
Arvuti kasutamine uurimistöös				1	1	1			
UT / PRT koostamine (iseseisev)							2	2	2
KOKKU:	31	29	30	32	30	29	31	29	30
<i>*laia matemaatikaga</i>		31	32		32	31		31	32

2.3.6 2020/21 õ-a kursuste jaotus perioodides

10.kl reaalsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 1)	2	matemaatika (lai 3)	2	matemaatika (lai 5)	2
matemaatika (lai 2)	2	matemaatika (lai 4)	2	MÜP (lai)	2
eesti keel 1	2	tekstiõpetus 1	2	eesti keel 2	2
kirjandus 1	2	geograafia 1	2	kirjandus 2	2
füüsika 1	2	füüsika 2	2	keemia 2	2
inglise keel 1	2	keemia 1	2	füüsika (RE)	2
vene keel 1	2	inglise keel 2	2	inglise keel 3	2
ajalugu 1	2	ajalugu 2	2	vene keel 2	2
kunst 1	2	muusika 1	1	inimeseõpetus	2
kehaline kasvatus 1	1	kehaline kasvatus 1/2	1	muusika 1	1
informaatikaõp. 1 (RE)	2	informaatikaõp. 2 (RE)	2	kehaline kasvatus 2	1

10.kl humanitaarsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 1)	2	matemaatika (lai 3)	2	matemaatika (lai 5)	2
matemaatika (lai 2)	2	matemaatika (lai 4)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas)+ MÜP	*2
eesti keel 1	2	tekstiõpetus 1	2	eesti keel 2	2
kirjandus 1	2	kirjandus 2	2	draama ja teater (HU)	2
füüsika 1	2	geograafia 1	2	füüsika 2	2
inglise keel 1	2	keemia 1	2	keemia 2	2
vene keel 1	2	inglise keel 2	2	inglise keel 3	2
saksa keel 1 (HU)	2	vene keel 2	2	saksa keel 2 (HU)	2
ajalugu 1	2	ajalugu 2	2	inimeseõpetus	2
kunst 1	2	muusika 1	1	muusika 1	1
kehaline kasvatus 1	1	kehaline kasvatus 1/2	1	kehaline kasvatus 2	1

10.kl majandussuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 1)	2	matemaatika (lai 3)	2	matemaatika (lai 5)	2
matemaatika (lai 2)	2	matemaatika (lai 4)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas)+ MÜP	*2
eesti keel 1	2	tekstiõpetus 1	2	eesti keel 2	2
kirjandus 1	2	geograafia 1	1	kirjandus 2	2

geograafia 1	1	füüsika 1	2	füüsika 2	2
keemia 1	2	keemia 2	2	inglise keel 3	2
inglise keel 1	2	inglise keel 2	2	vene keel 2	2
inimeseõpetus	2	vene keel 1	2	ajalugu 2	2
kunst 1	2	ajalugu 1	2	informaatikaõp. 2 (MAJ)	2
kehaline kasvatus 1	1	muusika 1	1	muusika 1	1
informaatikaõp. 1 (MAJ)	2	kehaline kasvatus 1/2	1	kehaline kasvatus 2	1
majandusõpetus 1 (MAJ)	1	majandusõp. 1/2 (MAJ)	2	majandusõp. 2 (MAJ)	1

11.kl reaalsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 6)	2	matemaatika (lai 8)	2	matemaatika (lai 10)	2
matemaatika (lai 7)	2	matemaatika (lai 9)	2	MÜP (lai)	2
eesti keel 3	2	tekstiõpetus 2	2	eesti keel 4	2
bioloogia 1	2	kirjandus 3	2	kirjandus 4	2
füüsika 3	2	füüsika 4	2	geograafia 2	2
keemia 3	2	keemia (RE)	2	inglise keel 6	2
inglise keel 4	2	bioloogia 2	2	vene keel 4	2
ajalugu 3	2	inglise keel 5	2	uurimistöö alused	2
informaatikaõp. 3 (RE)	2	vene keel 3	2	arvuti kasutamine UT	2
muusika 2	1	kunst 2	2	ajalugu 4	2
kehaline kasvatus 3	1	kehaline kasvatus 3/4	1	muusika 2	1
				kehaline kasvatus 4	1

11.kl humanitaarsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 6)	2	matemaatika (lai 8)	2	matemaatika (lai 10)	2
matemaatika (lai 7)	2	matemaatika (lai 9)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas)+ MÜP	*2
eesti keel 3	2	tekstiõpetus 2	2	eesti keel 4	2
kirjandus 3	2	bioloogia 2	2	kirjandus 4	2
bioloogia 1	2	füüsika 3	2	geograafia 2	2
keemia 3	2	inglise keel 5	2	füüsika 4	2
inglise keel 4	2	saksa keel 3 (HU)	2	inglise keel 6	2
vene keel 3	2	uurimistöö alused	2	vene keel 4	2
ajalugu 3	2	arvuti kasutamine UT	2	saksa keel 4 (HU)	2
muusika 2	1	kunst 2	2	ajalugu 4	2
kehaline kasvatus 3	1	kehaline kasvatus 3/4	1	muusika 2	1
				kehaline kasvatus 4	1

11.kl majandussuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 6)	2	matemaatika (lai 8)	2	matemaatika (lai 10)	2
matemaatika (lai 7)	2	matemaatika (lai 9)	2	MÜP (lai)	2
matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas) + MÜP	*3	matem. (kitsas)+ MÜP	*2
eesti keel 3	2	tekstiõpetus 2	2	eesti keel 4	2
kirjandus 3	2	kirjandus 4	2	geograafia 2	2
bioloogia 1	2	füüsika 4	2	bioloogia 2	2
füüsika 3	2	inglise keel 5	2	keemia 3	2
inglise keel 4	2	vene keel 4	2	inglise keel 6	2
vene keel 3	2	uurimistöö alused	2	kunst 2	2
ajalugu 3	2	arvuti kasutamine UT	2	muusika 2	1
muusika 2	1	ajalugu 4	2	kehaline kasvatus 4	1
kehaline kasvatus 3	1	kehaline kasvatus 3/4	1	majandusõp. 3 (MAJ)	2

12.kl reaalsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 11)	2	matemaatika (lai 13)	2	MÜP (lai)	2
matemaatika (lai 12)	2	matemaatika (lai 14)	2	matem. RE ettev. (valik)	2
eesti keel 5	2	eesti keel 6	2	tekstiõpetus 3	2
geograafia 3	2	kirjandus 5	2	inglise keel 9	2
bioloogia 3	2	bioloogia 4	2	ingl.k. RE ettev. (valik)	2
keemia (RE)	2	inglise keel 8	2	ühiskonnaõpetus 2	2
füüsika 5	2	vene keel 6	2	joonestamine (RE)	2
inglise keel 7	2	informatikaõp. (RE)	2	informaatikaõp. (RE)	2
vene keel 5	2	ajalugu 6	2	füüsika (RE)	2
ajalugu 5	2	ühiskonnaõpetus 1	2		
muusika 3	1	muusika 3	1		
kehaline kasvatus 5	1	kehaline kasvatus 5	1		

12.kl humanitaarsuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 11)	2	matemaatika (lai 13)	2	MÜP (lai)	2
matemaatika (lai 12)	2	matemaatika (lai 14)	2	MÜP (kitsas)	*2
matemaatika (kitsas 7)	*2	matemaatika (kitsas 8)	*2	matem. RE ettev. (valik)	2
eesti keel 5	2	eesti keel 6	2	tekstiõpetus 3	2
kirjandus 5	1	kirjandus 5	1	bioloogia 4	2
kirjandus ja film (HU)	1	kirjandus ja film (HU)	1	inglise keel 9	2

geograafia 3	2	bioloogia 3	2	ingl.k. RE ettev. (valik)	2
füüsika 5	2	inglise keel 8	2	informaatikaõp. (HU)	2
inglise keel 7	2	vene keel 6	2	ajalugu 6	2
vene keel 5	2	saksa keel 6 (HU)	2	ühiskonnaõpetus 2	2
saksa keel 5 (HU)	2	ühiskonnaõpetus 1	2		
ajalugu 6	2	muusika 3	1		
muusika 3	1	kunst (HU)	2		
kehaline kasvatus 5	1	kehaline kasvatus 5	1		

12.kl majandussuund

1.periood	t/n	2.periood	t/n	3.periood	t/n
matemaatika (lai 11)	2	matemaatika (lai 13)	2	MÜP (lai)	2
matemaatika (lai 12)	2	matemaatika (lai 14)	2	MÜP (kitsas)	*2
matemaatika (kitsas 7)	*2	matemaatika (kitsas 8)	*2	matem. RE ettev. (valik)	2
eesti keel 5	2	eesti keel 6	2	tekstiõpetus 3	2
kirjandus 5	2	bioloogia 3	2	bioloogia 4	2
geograafia 3	2	füüsika 5	2	inglise keel 9	2
inglise keel 7	2	inglise keel 8	2	ingl.k. RE ettev. (valik)	2
vene keel 5	1	vene keel 5	1	vene keel 6	2
ajalugu 5	2	ajalugu 6	2	ühiskonnaõpetus 2	2
informaatikaõp. (MAJ)	2	ühiskonnaõpetus 1	2	joonestamine (MAJ)	2
muusika 3	1	muusika 3	1	tehnoloogia-ker (MAJ)	1
kehaline kasvatus 5	1	kehaline kasvatus 5	1		
majandusõpetus (MAJ)	2	majandusõpetus (MAJ)	2		
tehnoloogia-pt/kä(MAJ)	2	tehnoloogia-ker (MAJ)	1		

2.3.7 Valikkursuste valimise põhimõtted

(1) Saku Gümnaasium võimaldab 4.kooliastme õpilastel valikaine kursusi õpilase oma valikul kooli poolt pakutavate hulgast. Gümnaasiumiastme õpilasel on kohustus valida kursusi arvestusega, et gümnaasiumi jooksul läbitaks vähemalt 96 kursust, soovituslik on igal õppeaastal läbida vähemalt 32 kursust.

(2) Õpilasel on õigus valida piiramatult valikainete kursusi, kuid kohustuslik on läbida täies mahus kõik valitud valikainete kursused.

(3) Usundiõpetuses ja riigikaitstes toimub õpe vastavalt riiklikus õppekavas toodud ainekavadele.

(4) Valikainete kursustele registreerimine toimub stuudiumi kaudu õppeaasta alguses kahe õppenädala jooksul. Valikainete rühmade nimekirjad kinnitatakse jooksva õppeaasta

15. septembri seisuga. Õppeaastati võib kooli poolt pakutavate vaikainete ja valikkursuste arv olla erinev.

(5) Gümnaasiumiastmes võib arvestada valikainena õppimist Tartu Ülikooli Teaduskooli, Tallinna Tehnikaülikooli Mektory Tehnoloogiakooli ja Tallinna Ülikooli Õpilasakadeemia kursustel. Õpilasel tuleb osalemisest teavitada klassijuhatajat vastava kursuse algul ning valikaine arvestamiseks esitada hiljemalt 31. maiks õppejuhile TÜ, TTÜ, TLÜ vastav tõend või tunnistus kursuse läbimise kohta. Arvestatakse ainult jooksva õppeaastal läbitud kursusi. Saku Gümnaasium ei kanna koolituse / kursusega seotud kulutusi.

(6) Gümnaasiumiastmes võib valikainena arvestada muusikas ja kunstis õppimist koolitusluba omavas asutuses. Õpilasel tuleb osalemisest teavitada klassijuhatajat ning valikaine arvestamiseks esitada hiljemalt 31. maiks õppejuhile tõend kursuse mahu ja läbimise kohta. Arvestatakse ainult jooksva õppeaastal läbitud kursusi. Saku Gümnaasium ei kanna koolituse / kursusega seotud kulutusi.

(7) Gümnaasiumiastmes võib regulaarselt võistlusspordiga tegelevatel õpilastel arvestada valikainena treeningutel ja võistlustel osalemist. Õpilasel tuleb osalemisest teavitada klassijuhatajat ning valikaine arvestamiseks esitada hiljemalt 31. maiks õppejuhile spordiklubi tõend treeningute ja võistluste mahu kohta. Arvestatakse ainult jooksva õppeaastal treeningutel / võistlustel osalemist. Saku Gümnaasium ei kanna treeningute ja võistlustega seotud kulutusi.

(8) Õpilastel, kes on sooritanud rahvusvahelise inglise keele eksami vähemalt C1 keeleoskustasemele, on õigus esitada õppejuhile taotlus loobuda inglise keele õppimisest alates järgnevast kursustest (pooleli olev kursus tuleb lõpetada) ning valida juurde valikaineid arvestusega, et kokku läbitaks vähemalt 96 kursust.

2.3.8 2020/21 õ-a valikained ja -kursused

			kursusi
1	Füüsika praktikum	10. kl	1
2	Keemia praktikum	11. kl	1
3	Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	12. kl	1
4	The Fundamentals of Public Speaking	10. - 11. kl	1
5	Keynote Advanced	11. - 12. kl	1
6	Ettevalmistus inglise keele riigieksamiks	12. kl	1
7	Introduction and preparation for the CAE	12. kl	1
8	Soome keel	10. - 12. kl	1
9	Hispaania keel	10. - 12. kl	1
10	Kõne ja väitlus	10. - 12. kl	1

11	Inimene ja õigus	10. - 12. kl	1
12	Liiklusõpetus	10. - 12. kl	1
13	Riigikaitse	10. - 12. kl	2
14	Võrkpall	10. - 12. kl	1
15	Pilates	10. - 12. kl	1
16	Jõusaali teooria ja praktika	10. - 12.kl	1
17	Noortekoor	10. - 12. kl	2
18	Muusikalikoor	10. - 12. kl	1
19	Draamaõpetus	10. - 12. kl	1
20	Tarbekunst	10. - 12. kl	1
21	Õpioskused gümnaasiumis	10. kl	1
22	Karjääriõpetus	11. kl	1
23	Psühholoogia	10. - 12. kl	1
24	Usundiõpetus	10. - 12. kl	1
25	Antropoloogia	10. – 12. kl	1
26.	Turvaliselt digimaalimas	10. – 12. kl	1

2.3.9 Ülemineku- ja gümnaasiumi koolilõpueksami korraldamise põhimõtted

(1) Gümnaasiumiastmes toimuvad üleminekueksamid vastavalt õppesuundadele. 10.klassis on kohustuslik eksam reaalsuunas füüsika, humanitaarsuunas inglise keel ja majandussuunas vene keel, 11.klassis on kohustuslik eksam reaalsuunas matemaatika, humanitaarsuunas saksa keel ja majandussuunas majandusõpetus. Üleminekueksami materjalid koostavad aineõpetajad ja esitavad need direktorile kinnitamiseks vähemalt kaks nädalat enne eksami toimumist. Üleminekueksam toimub enne õppeperioodi lõppu, hinne kantakse õppeinfosüsteemi päevikusse ja seda arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul.

(2) Koolieksami sooritamiseks vabastatakse 10. ja 11. klassi õpilane, kes on antud õppeaastal eksamiaine olümpiaadi maakondlikus voorus saavutanud 1. – 3. koha või üleriigilises voorus 1. – 10. koha. Kui eksamist vabastatud õpilane soovib eksamit sooritada, teavitab ta sellest aineõpetajat vähemalt üks nädal enne eksami toimumist.

(3) Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritavad 12. klassi õpilased ühe koolilõpueksami. Koolilõpueksami aineks võivad õpilased valida kirjanduse, vene keele, füüsika, keemia, informaatikaõpetuse (reaal- ja majandussuunas), bioloogia, geograafia, ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusikaõpetuse, kunstiõpetuse, kehalise kasvatuse, majandus- ja

ettevõtlusõpetuse (majandussuunas) või saksa keele. Eksamiaine valiku teavad õpilased kooli juhtkonnale jooksva õppeaasta 20.jaanuariks.

(4) 12. klassi õpilane, kes on antud õppeaastal aineolümpiaadi maakondlikus voorus saavutanud 1. - 3. koha või on võistelnud aineolümpiaadi üleriigilises voorus, vabastatakse vastava aine koolilõpueksami sooritamise ning eksami tulemuseks loetakse maksimumpunktid.

2.4 Õpikirjandus

Klass	Õpik	Töövihik
Eesti keel		
10. kl	M. Ehala, K. Habicht „Keel ja ühiskond“, Künnamees 2014 / 2020	M. Ehala „Keel ja ühiskond“ TV, Künnamees, 2014 / 2020
10. -12. kl	M. Ehala, M. Kitsnik „Praktiline eesti keel“ 1. -3. vihik, Künnamees 2011-2013	A. Kiin, A. Lunter „Gümnaasiumi eesti õigekeele vihik“ Koolibri 2010
11. kl	E. Tisler, L. Tankler „Meedia ja mõjutamine“, Maurus 2019	
11. -12. kl		A. Lunter „Lugemisest kirjutamiseni“ eesti keele riigieksami TV, Koolibri 2013
12. kl	K. Kern, I. Võik „Korras keel, sobiv stiil, selge sõnum“, Maurus 2014	
Kirjandus		
10. kl	-	-
11. kl	S. Nootre „Kirjanduse kõnekus“ I - II, Avita 2013	-
12. kl	-	-
Inglise keel		
10. kl	D. Spencer „Gateway B2“, MacMillian 2017	D. Spencer „Gateway B2“, MacMillian
11. kl	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian 2018	D. Spencer „Gateway B2+“, MacMillian
12. kl	D. Spencer „Gateway C1“, MacMillian 2017	D. Spencer „Gateway C1“, MacMillian
Vene keel		
10. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 10. kl“, Argo 2012	
11. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 11. kl“, Argo 2012	
12. kl	T. Trojanova „Русский язык день за днём 12. kl“, Argo 2014	
Saksa keel		
10. -12. kl	A. Schultz „Saksa keele õpik algajale 10.- 12. klass“, TEA 2010	A. Schultz „Saksa keele TV algajale“, TEA 2010

Matemaatika		
10. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K.Velsker „Matemaatika X klassile“, Koolibri 2011	Foxcademy õppekeskkond
10. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J.Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ I, II, III, Avita 2011	Foxcademy õppekeskkond
11. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker „Matemaatika 11. klassile“, Koolibri 2012	Foxcademy õppekeskkond
11. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J.Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ IV, V, VI, Avita 2012	Foxcademy õppekeskkond
12. kl Lai kursus	L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker „Matemaatika XII klassile“, Koolibri 2013	Foxcademy õppekeskkond
12. kl Kitsas kursus	H. Afanasjev, J.Afanasjev jt „Gümnaasiumi kitsas matemaatika“ VII, VII, Avita 2013 H. Afanasjev, J.Afanasjev „Gümnaasiumi kitsas matemaatika – kordamine“ (IX), Avita 2015	Foxcademy õppekeskkond
Ajalugu		
10. kl	M. Laar, L. Vahtre. „Üldajalugu gümnaasiumile“, Maurus 2015. M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu I“, Avita 2005	-
11.kl	M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu I“, Avita 2005 M. Laur, A. Mäesalu jt „Eesti ajalugu II“, Avita 2005	-
12. kl	M.Laar, L.Vahtre „Lähiajalugu Gümnaasiumile I“, Avita 2006 M.Laar, L.Vahtre „Lähiajalugu Gümnaasiumile II“, Avita 2007	-
Ühiskonnaõpetus		
12. kl	K. Olenko, A.Toots „Ühiskonnaõpetus“, Koolibri 2005	-
Inimeseõpetus		
10. kl	-	-
Majandus- ja ettevõtlusõpe		
10. kl	JA Eesti „Majandusõpik	JA Eesti „Õpilasfirmade tööjuhend“

	gümnaasiumile“, Emecol OÜ Tallinna 2011 „Ettevõtlikkusest ettevõtluseni“, SA Teadlik valik 2012	elektroonne JA Eesti „Majandusõpik gümnaasiumile“ Emecol OÜ Tallinna Töölehed
11. kl	JA Eesti „Majandusõpik gümnaasiumile“, Emecol OÜ Tallinn 2011 „Ettevõtlikkusest ettevõtluseni“, SA Teadlik valik 2012	JA Eesti „Majandusõpik gümnaasiumile“ Emecol OÜ Tallinna Töölehed
12. kl	V.Zirnask "Finantsaabits - Rahaasjad korraldamise käsiraamat" 2016 https://www.minuraha.ee/public/finantsaabits_2016_parandatud_31_08_spread.pdf	Töövihik elektroonne
Bioloogia		
11. kl	A. Tehunen, J. Veneläinen, jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 1. ja 2. kursus“, Avita 2012	-
12. kl	T. Tenson, N. Kaldaru jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 3. kursus, Avita 2013 P. Haponen, M. Holopainen jt „Bioloogia õpik gümnaasiumile“ 4. kursus“, Avita 2013	Avita e-tund 12. klassile
Geograafia		
10. kl	S. Mäeltsemees „Maailma ühiskonnageograafia I kursus“, Avita 2013	
11. kl	J. Jõgi, S. Sepp „Üldmaateadus. Maa kui süsteem. II kursus“, Avita 2013	-
12. kl	S. Mäeltsemees „Maailma ühiskonnageograafia. Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid. III kursus“, Avita 2015	-
Füüsika		
10. kl	K. Tarkpea, I. Peil „Füüsikalise looduskäsitluse alused.“, Maurus 2014 Peil „Mehaanika“, Maurus 2012	-
11. kl	K. Tarkpea, I. Peil „Elektromagnetism.“, Maurus 2013 M. Reemann „Energia“, Maurus 2014	-
12. kl	J. Paaver „Mikro- ja megamaailma füüsika“, Maurus 2014	-
Keemia		
10. kl	L. Tamm „Keemia alused.“, Maurus 2014	M. Saar „Keemia alused“, Maurus M. Saar „Anorgaanilised ained“,

	L. Tamm „Anorgaanilised ained“, Maurus 2014	Maurus
11. kl	M. Saar „Orgaanilised ained“, Maurus 2019	M. Saar „Orgaanilise ained“, Maurus
12. kl	L. Tamm „Üldine ja anorgaaniline keemia“, Avita 2006	
Muusika		
10. kl	A. Sepp, T. Siitan „Muusikaõpetuse tööraamat gümnaasiumile“ (GTR) I osa, Avita 2008	-
11. kl	A. Sepp „Muusikaõpetuse tööraamat gümnaasiumile“ (GTR) II osa, Avita 2012	-
12. kl	-	-
Kunst		
10. kl	J. Kangilaski „Kunstikultuuri ajalugu“ 10. klassile „Ürgajast gootikani“, Kunst 2003	-
11. kl	J. Kangilaski „Kunstikultuuri ajalugu“ 11. klassile „Renessansist impressionismini“, Kunst 2004	
12. kl	J. Kangilaski „Kunstikultuuri ajalugu“ 12. klassile „Postimpressionismist uue meediani“, Kunst 2005	

2.5 Kooli õppekava välise õppimise arvestamine koolis õpitava osana

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §17 lõike 4 kohaselt võib kool õpilase (piiratud teovõimega õpilase puhul vanema) ja direktori (direktori volitatud õpetaja) kokkuleppel arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Gümnaasiumi riikliku õppekava §18 lõike 2 kohaselt mõistetakse kokkuvõtva hindamisena teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Muijal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

(1) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel ja Saku Muusikakooli nõusolekul võib Saku Gümnaasium arvestada gümnaasiumiastme õpilastel õppimist Saku Muusikakoolis muusikaõpetuse osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada Saku

Gümnaasiumi õppekavaga määratud õpitulemusi. Vastav taotlus ja muusikakooli nõusolek esitatakse õppejuhile hiljemalt õppeaasta alguseks. Muusikaõpetuse kokkuvõtlikud hinded pannakse sellisel juhul välja Saku muusikakooli tõendi alusel.

(2) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel ja koolitaja nõusolekul võib Saku Gümnaasium gümnaasiumiastmes arvestada õppetöö osana võõrkeelte ja kunsti õppimist koolitusluba omavas firmas tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada Saku Gümnaasiumi õppekavaga määratud õpitulemusi. Vastav taotlus ja koolitaja nõusolek esitatakse õppejuhile vormis hiljemalt õppeaasta alguseks. Kursusehinded pannakse sellisel juhul välja õpetust läbiviiva firma tõendi alusel.

(3) Gümnaasiumiastmes võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel arvestada valikaine kursusega õppimist TÜ Teaduskooli, TTÜ Mektory Tehnoloogiakooli ja TÜ Õpilaskadeemia kursustel, muusikas ja kunstis õppimist koolitusluba omavas asutuses, regulaarselt võistlusspordiga tegelevatel õpilastel arvestada valikainena treeningutel ja võistlustel osalemist. Valikainete arvestamise tingimused on kirjeldatud p.2.3.7 Valikkursuste valimise põhimõtted.

(4) Saku Gümnaasium ei kanna kooli õppekavavälise õppimise või tegevusega seotud kulutusi.

(5) Kooli õppekavavälise õpingu või tegevusena ei arvestata kooli lõpetamisega seotud tegevusi (koolieksami sooritamine, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamine, loovtöö koostamine).

2.6 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

Läbivate teemade rakendamine

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimingul ja keskkonna korraldusel.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlelused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös / uurimuslikus töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö / uurimusliku töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlusest ja õppesisust erinev.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ja partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus kooli üldtööplaanis ning õpetaja oma töö planeerimisel ainekaardis.

Lõimingu kaudu seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi asetades need reaalse elu konteksti ning aidates õpilastel neid mõtestada ja seostada üheks tervikuks. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemustest ja seostest.

Lõimingu saavutamiseks korraldatakse Saku Gümnaasiumis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määratledes erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Õppe lõimingu taotlevad tunnivälised ja ülekoolilised projektid kavandatakse koostöös iga õppeaasta alguseks ning need kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Lõimingu toetavad

- erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
- erinevad õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel;
- mistahes probleem, meetod või vahend, millega seostatakse kaks või enam õpikogemust.

Lõimingu viisi (nt ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming) valikul on õpetaja vaba ning valik sõltub sellest, mida tahetakse

lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

2.7 Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused (projektid) kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25.augusti 2010.a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord” § 4.

Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused

- Osalemine ainealastes, klassidevahelistes, ülekoolilistes, rahvusvahelistes projektides.
- Teemanädalad, ainenädalad ja –päevad, koolisisesed ainevõistlused (olümpiaadid, konkursid jne), üritused (minikonverentsid, õpilasfirmade laadad jne).
- Õppetundide välisel ajal toimuvad ekskursioonid.
- Õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele suunatud koolitused (loengud jne).
- Üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujundamist toetavad õppekäigud, mis on kooskõlastatud teiste sama klassi aineõpetajatega.
- Saku Gümnaasium võimaldab toetust igale klassile üheks õppekäiguks õppeaasta jooksul kas kooli või projektide eelarvest järgnevalt:

10.klass	Sotsiaal- ja kunstiained	ERM
11.klass	Sotsiaal- ja kunstiained	KUMU
12.klass	Karjääriõpetus	Karjääripäevad / kõrgkoolide infopäevad

Ülekoolilised ühistegevused

- Traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal (nt kontserdid, muusikal, õpilasfirmade laat, moešõu, stiilinädal, vaba lava jt)
- Õpilasesinduse valimised
- Spordipäevad
- Erinevate tähtpäevadega seotud üritused (nt mihkclipäevalaat, emakeelepäev, aktused jt)
- Uurimistööde ja praktiliste tööde kaitsmised
- Heategevusüritused

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis. Kavandatud ühistegevused toetavad üldpädevuste kujunemist. Kõigile ühistegevustel on kindlaks määratud juht, kes juhib planeerimist, korraldab meeskonna tööd ja ürituse läbiviimist ning tulemuste / toimumise analüüsi ja parendustegevuste kavandamist.

2.8 Liikluskasvatuse teemad

Üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks

Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on :

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011.a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitustest, kujundatakse gümnaasiumiastmes liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevaid üldiseid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks.

Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- on seaduskuulekas ning tal on teadmised ja oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- väärtustab ohutust, on teadlik riskikäitumise tagajärgedest;
- oskab õnnetusjuhtumi korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi kannatanule tagades enda ohutuse;
- oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

Gümnaasiumiastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele
- gümnaasiumis ohutusalane õpetus laieneb ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.

Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 20.oktoobri määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ on gümnaasiumiastmes liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse nii klassijuhataja- kui ka ainetundide raames. Liikluskasvatuse teemad planeeritakse õpetajate poolt õppe- ja kasvatustegevust kavandades. Liikluskasvatus teemasid käsitletakse süvendatult valikaine „Liiklusõpetus/ B-kategooria mootorsõidukijuhi teoreetiline õpe“ raames. Koolivälised liikluskasvatust toetavad tegevused (nt koolitus „Selge pilt“) kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

2.9 Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted

(1) Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Õpilasuurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles. Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Õpilasuurimuse tulemused vormistatakse uurimistööna arvestades „Saku Gümnaasiumi uurimistöö koostamise juhendis” kehtestatud nõudeid.

(2) Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust. Praktilise töö kokkuvõte vormistatakse kirjalikult arvestades „Saku Gümnaasiumi praktilise töö sooritamise juhendis” kehtestatud nõudeid.

(3) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

(4) Saku Gümnaasiumi 4.kooliastmes on 11. klassis kohustuslik kursus „Uurimistöö alused”. Kursuse lõputööna koostavad ja kaitsuvad õpilased teoreetilise või empiirilise lühiuurimistöö.

(5) Kursuse „Uurimistöö alused” lõputööde retsenseerimine ja kaitsmine toimub ainetunni (kursuse) raames. Kursuse lõputöö (uurimistöö) korral hinnatakse töö vastavust teemale, sisu (struktuuri, terviklikkust), valitud meetodi rakendamist, korrektset keelekasutust ja viitamist; töö koostamise protsessi (õpilase huvi ja pühendumust, iseseisvust, ajagraafiku järgimist, suhtlemist juhendajaga); töö kaitsmist (esinemisoskus, esitus).

(6) Gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks on õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamine ja kaitsmine 12. klassis. Saku Gümnaasiumis võib gümnaasiumi lõpetamiseks koostada õpilasuurimusi või praktilisi töid kõigis õppeainetes.

(7) Gümnaasiumi lõpetamiseks võib Saku Gümnaasiumis praktilise tööna luua originaalteose, -toote või -tehnoloogilise lahenduse, õpilasfirma, välja töötada / koostada rakendatava õppevahendi, korraldada ülekoolilise või ühele kooliastmele mõeldud ürituse /

võistluse, osaleda koolimuusikali kandvates rollides ja korraldada koolimuusikali ettevalmistamise ja läbiviimisega seotud tegevusi.

(8) Õpilasuurimisel või praktilisel tööil võib olla üks kuni kaks õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.

(9) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

(10) Saku Gümnaasiumis on õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamiseks 12. klassis võimaldatud 2 valikkursust (70 akadeemilist tundi), mis on arvatud õpilase kohustusliku minimaalse õppekoormuse hulka. Gümnaasiumi lõpetamiseks teostatava õpilasuurimuse või praktilise töö korral valivad õpilased õppeaine, milles nad soovivad tööd teostada ja juhendaja hiljemalt 12. klassis 1.oktoobriks ning esitavad õppejuhile vastava kirjaliku kokkuleppe. („SG uurimistöö koostamise juhend” / „SG praktilise töö sooritamise juhend”)

(11) Õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on Saku Gümnaasiumi töötaja, lisaks võib kaasata ka juhendaja väljastpoolt kooli. Saku Gümnaasiumi õpetaja / kooli töötaja on ühe õppeaasta jooksul juhendajaks kuni kolmele õpilasele või ühele õpilaserühmale (juhendaja nõusolekul ka rohkem) gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavale uurimis- või praktilise töö sooritamisel.

(12) Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatavatele uurimistöödele kinnitatakse retsensendid direktori käskkirjaga. Retsensendiks võib olla Saku Gümnaasiumi õpetaja või ainespetsialist väljastpoolt kooli. Saku Gümnaasiumi õpetaja on ühe õppeaasta jooksul retsensendiks kuni kolmele uurimis- või praktilisele tööle (õpetaja nõusolekul ka rohkem).

(13) Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde hindamiseks viiakse läbi kaitsmine. Uurimistöid ja praktilisi töid hindab direktori käskkirjaga moodustatud kaitsmiskomisjon. Kaitsmisele lubatakse õigeaegselt esitatud nõuetekohaselt vormistatud tööd. Hindamisel võetakse arvesse retsensendi poolt tööle antud hinnang, juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamisel ning töö kaitsmisprotsessile antud hinnang. Retsensendi ja juhendaja hinnangud vormistatakse vastavalt „SG uurimistöö koostamise juhendis” ja „SG praktilise töö sooritamise juhendis” esitatud nõuetele ning esitatakse kaitsmiskomisjonile. Töö autoril on õigus retsensiooniga tutvuda enne kaitsmist.

(14) Gümnaasiumi lõpetajal on õigus kaitsmiskomisjonile esitada ning kaitsta jooksval õppeaastal üleriigilisel õpilaste teaduslike tööde konkursil auhinnatud / tunnustatud õpilasuurimus.

(15) Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatud õpilasuurimusi ja praktiliste tööde kirjalikke kokkuvõtteid säilitatakse Saku Gümnaasiumi raamatukogus vähemalt kolm õppeaastat.

(16) Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega või nõuetekohaselt vormistatud töö on jäänud õigeaegselt esitamata, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

2.10 Hindamise korraldus ja gümnaasiumi lõpetamine

2.10.1 Teadmiste ja oskuste hindamine

(1) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

(2) Hindamise eesmärkideks on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- gümnaasiumis anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ning gümnaasiumi lõpetamise kohta.

(3) Hindamisel võrreldakse õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

(5) Õppeprotsessi vältel saadud hinded on erineva kaaluga. Ulatuslikumate suuliste, kirjalike ja praktiliste tööde / tegevuste eest saadud hinded (päevikus tähistatud arvestuslike hinnetena) on kokkuvõtval hindamisel suurema kaaluga.

(6) Kursuse algul teeb õpetaja õpilastele ja vanematele ainekaardi kaudu teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused: mida hinnatakse (õpitulemused), kuidas hindamine toimub (hindamismeetod) ja hindamise kriteeriumid. Ainekaardid avalikustatakse õppeinfosüsteemis.

(7) Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Kontrolltööde planeerimisel lähtutakse sotsiaalministri 27.03.2001.a. määruse nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 sätestatust. Gümnaasiumiastmes on kokkuleppel õpilastega lubatud erisusi kontrolltööde läbiviimise aegades. Aineõpetaja kannab kontrolltööde toimumise aja õppeinfosüsteemi kontrolltööde tabelisse.

(8) Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindegiga „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegiga „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegiga „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi

- õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- (9) Vajadusel võib hinde täpsustamiseks kasutada märke „+” ja „-”. Kokkuvõtval hindamisel neid märke ei kasutata. Lisaks numbrilistele hinnetele võib õppeinfosüsteemis kasutada tähiseid A (arvestatud) ja MA (mittearvestatud).
- (10) Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilaste ainealaseid teadmisi ja oskusi kõigis kohustuslike õppeainete ja kooli poolt määratud valikainete kursustes viie palli süsteemis. Õpilaste poolt valitud valikainete korral võib hinnata numbriliselt viie palli süsteemis või mitteeristavalt („arvestatud” ja „mittearvestatud”).
- (11) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegas „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegas „4” 75–89%, hindegas „3” 50–74%, hindegas „2” 20–49% ning hindegas „1” 0–19%.
- (12) Kui õpilasele on kehalises kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu erinõudeid, hinnatakse antud õppeaines õpilase teoreetilisi teadmisi.
- (13) Kui hindamisel tuvastatakse mahakirjutamine või kõrvalise abi kasutamine (sh plagieerimine, lubamatu koostöö, töö kopeerimine jmt), hinnatakse kirjalikku tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegas „nõrk” ning õpetajal on õigus keelduda õpilasele järelevastamise võimaluse andmisest.
- (14) Kui ulatuslikumat suulist, kirjalikku või praktilist tööd / tegevust (päevikus märgitud arvestuslik hinne) on hinnatud hindegas «puudulik» või «nõrk», antakse õpilasele võimalus ühekordseks järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamise / järeltöö sooritamise tähtaeg märgitakse õppeinfosüsteemi päevikusse.
- (15) Kirjalikke järeltöid saab sooritada järelevastamiseks ettenähtud ajal kursuse jooksul. Järelevastamised toimuvad üks kord nädalas ja toimumise ajad tehakse õpilastele teatavaks perioodi alguses. Õpilastel tuleb järeltöö sooritamiseks registreeruda stuudiumis vähemalt kaks päeva enne järelevastamise aega. Suulised ja praktilised järeltööd viib läbi aineõpetaja. Enne järeltöö sooritamist on õpilasel õigus aineõpetaja konsultatsioonile. Järeltöö hinne kantakse õppeinfosüsteemi päevikus samasse lahtrisse esialgse töö hindegas (kasutades /).
- (16) Kui õpilasel on jäänud õppeülesanne tegemata / esitamata / hindamata, lisatakse õppeinfosüsteemi päevikusse märke „T” („tegemata”) ja kommentaar, millega teavitatakse õpilast ja vanemat selle sooritamise / esitamise vajalikkusest ja tähtsusest. Kui õpilasel on kursuse lõpuks mõjuva põhjusega sooritamata nõutavad ulatuslikumad tööd, arvestatakse need sooritatuks hindele „nõrk” ning vastav hinne kantakse õppeinfosüsteemi päevikusse.

(17) Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase vanemal on õigus hinnet vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist (sisestamist õppeinfosüsteemi päevikusse), esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul arvates otsuse vastuvõtmise päevast.

2.10.2 Õppimist toetav hindamine (kujundav hindamine)

(1) Õppimist toetava (kujundava) hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist toetava hindamise käigus antud tagasiside toetab õpitulemuste omandamist õppeprotsessi jooksul. Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärgide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Saku Gümnaasiumis reageeritakse juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi, millesse õpilane kogub töid erinevatest õppeainetest. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

2.10.3 Kokkuvõtva hindamise korraldus gümnaasiumis

(1) Kokkuvõtval hindamisel koondatakse hinded kursusehinneteks ning õppekava kursuste läbimisel koondatakse kursusehinded kooliastmehinneteks. Õpilasele kohustuslike kursuste korral kasutatakse viie palli süsteemi. Õpilase poolt valitud valikainete kursuse- ja kooliastmehinnete korral võib kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud” ning neid ei teisendata viie palli süsteemi.

(2) 10.–12. klassi õpilast ja piiratud teovõimega õpilase vanemat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest iga kursuse lõpul õppeinfosüsteemi päeviku kaudu ning õppeperioodi lõpul ka paber kandjal klassitunnistuse kaudu.

(3) Õpilasel, kellele tuleks välja panna kursusehinne „puudulik” või „nõrk” või kursusehinne jääks välja panemata, on võimalik kokkuleppel aineõpetajaga sooritada kursuse materjali kohta hindeline arvestus kolme nädala jooksul peale kursuse lõppu või

vastavalt individuaalses õppekavas sätestatule. Kursuse arvestuse sooritamise korraldab aineõpetaja. Sooritatud arvestuse hinne loetakse kursusehindeks.

(4) Õpilasel on kokkuleppel aineõpetajaga võimalik sooritada kolme nädala jooksul pärast kursuse lõppu arvestus kursusehinde parandamiseks. Sooritatud arvestuse hinne loetakse kursusehindeks.

(5) 10. - 12. klassi õpilane, kes on puudunud kuus või enam tundi kursuse mahust, sooritab kolme nädala jooksul peale kursuse lõppu hindelise arvestuse, mille hinne loetakse kursusehindeks. Kursuse arvestuse sooritamise korraldab aineõpetaja. Arvestuse määramisel ei loeta kuue tunni hulka kooli ja Eesti esindamisega (eelnevalt esitatud tõend korraldajalt) seotud puudumisi.

Seoses COVID-19 ohuga ei rakendata 2020/21 õppeaastal kursuse arvestuse määramisel puudunud kuue tunni määra. 2020/21 õppeaastal on suurema arvu õppetundidest puudumise ja/või õppeülesannete mittetäitmise korral aineõpetajal õigus kontrollida õpilase õpitulemuste saavutatust hindelise kursuse arvestusega, mille hinne loetakse kursusehindeks. Kursuse arvestus toimub kolme nädala jooksul pärast kursuse lõppu, selle korraldab aineõpetaja. Arvestuse määramisel ei loeta kuue tunni hulka kooli ja Eesti esindamisega (eelnevalt esitatud tõend korraldajalt) seotud puudumisi.

(6) Gümnaasiumiastme õpilasel on õppeperioodi jooksul mõjuvatel põhjustel võimalik taotleda kursusehinnete väljapanekut individuaalse ajagraafiku alusel. Vastava taotluse (vajadusel koos kinnitavate dokumentidega) esitab õpilane või piiratud teovõimega õpilase vanem õppejuhile.

(7) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine kursusehinne või -hinnang jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse kooliastmehinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele hinnang „mittearvestatud”.

(8) Kursusehinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle, klassikursust kordama või kustutada kooli õpilaste nimekirjast. 10. ja 11. klassi õpilane, kelle on kõik välja pandud kursusehinded „väga hea”, „hea”, „rahuldav” või „arvestatud”, viiakse üle järgmisesse klassi. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(9) Gümnaasiumiastme õpilasele, kellel on välja pandud kursusehinne „nõrk” või „puudulik” või hinnang „mitterahuldav”, määratakse täiendav õppetöö. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja antud õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu vähemalt 10 õppepäeva jooksul. Väljapandud kursusehinnet on võimalik muuta pärast täiendava õppetöö lõppu arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(10) 10. ja 11. klassis kantakse üleminekueksami hinne klassipäevikusse ja tunnistusele. Üleminekueksami hinnet arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul. 10. ja 11. klassi õpilane, kelle üleminekueksami hinne on „puudulik” või „nõrk”, peab klassikursuse lõpetamiseks sooritama järeleeksami hiljemalt jooksva õppeaasta 25.augustiks.

(11) 10. ja 11. klassi õpilane arvatakse koolist välja, kui talle on õppeaasta jooksul kolmes või enamas õppeaines välja pandud üle poolte kursusehinnetest „puudulik“ või „nõrk“, tal on õppeaasta lõpuks sooritamata täiendav õppetöö või üleminekuksam.

(12) 12. klassi õpilasele pannakse kooliastmehinded välja õppeperioodi lõpus, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Õppeainetes, milles õpilasele määrati täiendav õppetöö, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

(13) 12. klassis peavad vähemalt „rahuldava“ kooliastmehinde väljapanekuks antud õppeaastal iga õppeaine kõik kursused olema sooritatud hindele „rahuldav“, „hea“, „väga hea“ või „arvestatud“. 12. klassi õpilasele, kellele tuleks välja panna kooliastmehinne „nõrk“ või „puudulik“ või jääks kooliastmehinne välja panemata, määratakse täiendav õppetöö ning kooliastmehinded pannakse välja arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(14) 12. klassi õpilane arvatakse koolist välja kui ta ei ole õppeaasta lõpuks täitnud gümnaasiumi lõpetamise tingimusi.

(15) Gümnaasiumiastme õpilase võib õppenõukogu otsusega jätta erandjuhul klassikursust kordama koostades vajaduse korral talle järgmiseks õppeaastaks individuaalse õppekava.

(16) Õpilase järgmise klassi üleviimise, klassikursuse kordama jätmise või kooli nimekirjast kustutamise otsustab õppenõukogu hiljemalt õppeaasta lõpuks.

(17) Õpilastele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, millega on ette nähtud erisused õppetöö ajas ning järgmise klassi üleviimise ajas, ei kohaldata punktides (8), (10) ja (16) sätestatud tähtaegu.

2.10.4 Gümnaasiumi lõpetamine

(1) Gümnaasiumi lõpetab õpilane:

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ või valikkursuste puhul „rahuldavad“ või „arvestatud“;
- 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid või võõrkeele riigieksamiga võrdsustatud rahvusvahelise keeletesti / eksami;
- 3) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele gümnaasiumi koolilõpueksami;
- 4) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele õpilasuurimuse või praktilise töö.

(2) Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilasel 10. – 12. klassi jooksul olema hinnatud vähemalt 96 kursust.

(3) Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeele ega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

(4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud

riiklikus õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus.

2.11 Andekad ja haridusliku erivajadustega õpilased

- (1) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.
- (2) Gümnaasium korraldab andekate õpilaste nõustamist ja juhendamist, võimaldab individuaalse õppekava rakendamist, õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamist kooli õppekava osana.
- (3) Sõltuvalt õpilase andekusest või hariduslikust erivajadusest võib gümnaasium teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.
- (4) Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.
- (5) Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta

2.12 Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine

Õpilaste ja vanemate teavitamisel juhendatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 sätestatust.

- (1) Saku Gümnaasium tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks kursuse algul.
- (2) Koolis töötavad tugispetsialistid on koostööpartneriteks õpilastele, lastevanematele ja õpetajatele. Õpilasel on võimalus saada psühholoogilist, sotsiaalpedagoogilist ja eripedagoogilist nõustamist.
- (3) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga kooli vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestlusi viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguvestluste läbiviimise korrale.

(4) Saku Gümnaasium korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

2.13 Karjääriteenuste korraldus

Karjääriteenuste eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Karjääriteenuste sihtrühmadeks on õpilased, lapsevanemad, elukestva õppe alal ka õpetajad. Karjääriteenuste alast tegevust kavandab ja korraldab kooli õppe- ja karjäärinõustaja.

Saku Gümnaasium pakub sihtrühmadele karjääriteenuste kohta informatsiooni, aitab leida väljaspool kooli karjäärinõustajat koostöös lähima ning koostöös Rajaleidja ja Töötukassa spetsialistidega korraldab õpilaste teavitamist ja nõustamist.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Läbivat teemat lõimitakse aineõppesse ning viiakse läbi aineteüleseid ja ülekoolilisi projekte. Arenguvestlustel toetatakse õpilase valikuid ja vajadusel nõustatakse lapsevanemat. Läbiva teema käsitlemine gümnaasiumiastmes keskendub elukestva õppe ja karjääri planeerimisele. Taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. 10. - 12. kl õpilastel on võimalus valikainena läbida karjääriõpetus. Valikaine kursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul.

2.14 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Saku Gümnaasiumis kavandatakse ja korraldatakse õppetöö väljundipõhiselt võttes aluseks üld-, valdkonna- ja ainepädevuste saavutamine. Õppe kavandamisel ja korraldamisel rõhutatakse õpetajate koostöö tähtsust. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted arutatakse läbi õpetajate töökoosolekul ning on teada kõigile kollektiivi liikmetele.

Väljundipõhises õppes õpetaja töö planeerimisel:

- määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
- õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
- kavandatakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest tulenevalt hindamine (hindamismeetodid ja- kriteeriumid);
- valitakse lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest õpetamismeetodid.

Õpetamise aluseks on õpitulemused ning õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

Väljundipõhises õppes on õppijat õppeprotsessis aktiivne osalejana. Et õppija saaks seada eesmärgid ja planeerida oma õppetööd, on vajalik, et õpilane omaks õppeprotsessi toimumise kohta adekvaatset informatsiooni. Kõige olulisem sellest on õpilase teavitamine kursuse alguses läbitavatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest

ja planeeritavatest üritustest. Õpilane peab teadma mida, millal ja kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamismeetodi valikul lähtutakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest ning määratletakse hindamiskriteeriumid. Hindamiskriteeriumid (hindamisjuhised) kirjeldavad hindamismeetoditega tõendavate õpitulemuste oodatavat taset ning ulatust. Hindamiskriteeriumid on sõnastatud õpitulemuste alusel, kuid kirjeldavad detailsemalt, milliseid teadmisi, oskusi, hoiakuid mis tasemel, millise aja jooksul, mis tingimustel ja mahus peab õpilane konkreetse hindamismeetodi kaudu näitama.

Hindamise kohta käiva informatsiooni edastamisel järgib õpetaja alljärgnevaid reegleid:

- informatsioon peab olema ühemõtteliselt arusaadav;
- informatsioon peab olema ammendav;
- informatsioon ei tohi olla eksitav - hindamisel ei tohi selguda mingid aspektid, mis varem ei olnud teada;
- tagatud on vajaliku informatsiooni jõudmine õppijani.

Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimiseks koostavad õpetajad ainekaardid. planeerides õppetöö kursuste kaupa. Ainekaardid esitatakse elektrooniliselt õppeinfosüsteemis kursuse alguseks.

Ainekaardil näidatakse ära antud perioodi

- õppeteemad ja oodatavad õpitulemused;
- õppeprotsessi käigus kasutatavate hindamismeetodite kirjeldus;
- kokkuvõtva hindamise kirjeldus ja hindamiskriteeriumid;
- olulisemad põhimõtted üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel ja lõimingu teostamisel;
- planeeritavad üritused.

Kasvatustegevuse ja klassi ühisürituste planeerimiseks koostavad klassijuhatajad töökavad. Klassijuhatajad planeerivad töö klassiga ja esitavad poolaasta töökavad elektrooniliselt jooksva õppeaasta 10. septembriks ja 10. jaanuariks.

Klassijuhataja töökavas näidatakse ära:

- klassijuhataja töö eesmärgid;
- klassijuhatajatundides käsitletavat teemat;
- klassi ühistegevus;
- koostöö lastevanematega.

Saku Gümnaasiumi õpetajad analüüsivad oma tööd aineõpetajana ja klassijuhatajana, annavad hinnangu õppeaasta eesmärkide täitmisele, esitavad parendusettepanekud ning eesmärgid järgmiseks õppeaastaks.

2.15 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Saku Gümnaasiumi õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- (2) Saku Gümnaasiumi õppekava kehtestab direktor.
- (3) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.